

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 วิธี คือ

ก. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research)

ข. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยการทดลองจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง 10 คน สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวน 16 ครั้ง รวม 24 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมมิได้มีกิจกรรมใด ๆ แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้สำหรับการศึกษานี้ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจงใจ (Purposive Sampling) กล่าวคือเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะดังนี้คือเป็นผู้ต้องขังในฐานความผิดลักทรัพย์ เป็นนักโทษเด็ดขาด กระทำผิดครั้งแรก การศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างต่ำ มีกำหนดพ้นโทษปี 2544 มีความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาดตามระเบียบกฎเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเพื่อประเมินการเห็นคุณค่าในตนเอง นำคะแนนมาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก เลือกผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดในกลุ่ม จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มทดลองเท่านั้นที่จะได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวน 16 ครั้ง จำนวน 24 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อทดสอบก่อนและหลังการเข้ากลุ่ม

2. กิจกรรมรูปแบบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขัง

3. การบันทึกการประชุมกลุ่ม

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่พรประภา แก้วกล้า (2534) ใช้กับกลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติก่อน โดยนำมาจากนาคยา วงศ์หลักภัย ซึ่งได้แปลและดัดแปลงมาจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (The Self – Esteem Inventory : Adult Form Coopersmith, 1984) ซึ่งมีลักษณะเครื่องมือและขั้นตอนในการแปลและดัดแปลงเครื่องมือดังนี้

1.1 ลักษณะเครื่องมือ

1.1.1 เป็นแบบวัดมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิอร์ท์มี 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 1 จนถึงระดับ 6 ประกอบด้วยข้อความที่เป็นการวางงานตนเอง 25 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายทางด้านบวก 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 4 5 8 9 14 19 20 เป็นข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ 17 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 3 6 7 10 11 12 13 15 16 17 18 21 22 23 24 25 ข้อความที่นำมาใช้ในแบบวัด 25 ข้อนี้ แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ คือ

ด้านตนเองโดยทั่วไป 14 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 3 4 7 10 12 13 15 17 18 19 23 24 25

ด้านสังคม 5 ข้อ ได้แก่ข้อ 2 5 8 14 21

ด้านครอบครัว 6 ข้อ ได้แก่ข้อ 6 9 11 16 20 22

1.1.2 วิธีการตอบ ให้ผู้ตอบอ่านข้อความทั้ง 25 ข้อทีละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความเหล่านั้นตรงกับความรู้สึกของตนเองในระดับมากน้อยเพียงใด โดยถือเกณฑ์ดังนี้

หมายเลข 6 หมายถึงมากที่สุด

หมายเลข 5 หมายถึงมาก

หมายเลข 4 หมายถึงค่อนข้างมาก

หมายเลข 3 หมายถึงค่อนข้างน้อย

หมายเลข 2 หมายถึงน้อย

หมายเลข 1 หมายถึงน้อยที่สุด

1.1.3 การตรวจให้คะแนนข้อความในแบบวัดมี 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่มีความหมายด้านบวก และข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ

ข้อความที่มีความหมายทางด้านบวก มีทั้งหมด 8 ข้อ ถ้าผู้ตอบขีดเครื่องหมายลงในช่องว่างต่าง ๆ มีการคิดคะแนนดังนี้

มากที่สุด	=	6	คะแนน
มาก	=	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	=	4	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	=	3	คะแนน

น้อย = 2 คะแนน

น้อยที่สุด = 1 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ มีทั้งหมด 17 ข้อ ถ้าผู้ตอบชี้คเครื่องหมายลงในช่องว่างต่าง ๆ มีการคิดคะแนนดังนี้

มากที่สุด = 1 คะแนน

มาก = 2 คะแนน

ค่อนข้างมาก = 3 คะแนน

ค่อนข้างน้อย = 4 คะแนน

น้อย = 5 คะแนน

น้อยที่สุด = 6 คะแนน

1.1.4 การคิดคะแนนรวม คะแนนรวมคิดโดยการรวมคะแนนทั้ง 25 ข้อ ของผู้ตอบแบบวัดเข้าด้วยกัน เป็นคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ตอบแบบวัดในแต่ละคน

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกและการหาความเที่ยง

ผู้ศึกษา นำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังเรือนจำปากน้ำสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเที่ยง .63

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

ผู้ศึกษาสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้เหมาะสมกับปัญหาและสภาพของผู้ต้องขัง

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของพรประภา แก้วกล้า (2534) และจารุวดี บุญขารมย์ (2541) เป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งนี้

2.3 ตรวจสอบโปรแกรม ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินงานก่อนนำไปใช้ทดลอง เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความเหมาะสมของกิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะและอาจารย์ที่ปรึกษาในภาคสนามก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การบันทึกการประชุมกลุ่ม จากการสังเกตการณ์ของผู้นำกลุ่ม ในประเด็นของการมีส่วนร่วม การปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม บรรยากาศในกลุ่ม และสิ่งที่ได้จากกิจกรรม

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกลุ่ม เพื่อให้แสดงความคิดเห็นก่อนและหลังการเข้ากลุ่ม โดยเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้โอกาสแก่ผู้ตอบในการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกภายหลังที่ได้เข้าร่วมกลุ่ม ในประเด็นดังต่อไปนี้ ความรู้สึกต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสมาชิกภายหลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และข้อเสนอแนะ

3.3 การเก็บข้อมูล

ลำดับขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

เป็นคัดเลือกกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ได้จำนวน 30 คน ผู้ศึกษาสัมภาษณ์สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มและให้ทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเพื่อเป็นการทดสอบก่อนการเข้ากลุ่มและนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดดังกล่าวไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) โดยคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำสุดเรียงลำดับขึ้นมา จำนวน 20 คน แล้วสุ่มแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการกระจายคะแนนจากแบบวัดให้มีความใกล้เคียงกันทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

2. ขั้นตอนการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับกลุ่มทดลองสัปดาห์ละ 3 ครั้ง จำนวน 16 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 ชั่วโมง ขณะดำเนินการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และการบันทึกการประชุมกลุ่มโดยผู้ศึกษา ระหว่างการทดลอง มีสมาชิกกลุ่มทดลองจำนวน 2 คน ดิการะงานซึ่งได้รับมอบหมายภายหลังจากการเข้ากลุ่มแล้ว 2 ครั้ง จึงไม่สามารถเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดได้ ทำให้เหลือสมาชิกกลุ่มทดลอง 8 คน ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นยังคงมีจำนวนสมาชิก 10 คนเช่นเดิม

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้ศึกษาให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนทดลอง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดเป็นคะแนนการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

3. ระยะติดตามผล

เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว 3 เดือน ผู้ศึกษาให้ทั้งสองกลุ่มตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองอีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบผลความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.4 ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดคือ ผู้ศึกษาไม่สามารถควบคุมกลุ่มควบคุมได้อย่างแท้จริง เนื่องจากในช่วงการติดตามผล กลุ่มควบคุมถูกคัดเลือกให้ปฏิบัติงานภายนอกเรือนจำ ทำให้กลุ่มควบคุมมีโอกาสได้รับอิทธิพลจากสภาวะแวดล้อมภายนอกเรือนจำซึ่งอาจส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองที่เพิ่มขึ้น

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้คะแนนจากการตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองแล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย
2. วิเคราะห์ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขัง

โดยวิเคราะห์

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล

เปรียบเทียบความแตกต่างของการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการประชุมกลุ่ม และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่เข้าร่วมกลุ่ม และจากการสังเกตการณ์โดยผู้ศึกษามาวิเคราะห์และอภิปรายผล